

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

Warszawa, dnia 28 listopada 2019 r.
KIGEiT/3513/11/2019

Szanowny Pan Łukasz Szumowski
Minister
Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Dotyczy: konsultacji społecznych projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku

Szanowny Panie Ministrze,

działając w imieniu Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji w Warszawie (dalej „KIGEiT” lub „Izba”) w związku z konsultacjami społecznymi projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (dalej „Rozporządzenie” lub „Projekt”), przedstawiam następujące stanowisko konsultacyjne z uprzejmą prośbą o uwzględnienie.

Izba zrzesza przedsiębiorców związanych z branżą telekomunikacji, w tym największe podmioty działające na rynku usług łączności. Niewątpliwie rozwój usług świadczonych przez zrzeszonych w KIGEiT operatorów jest gwarantem powstania nowoczesnego społeczeństwa, korzystającego ze zdobyczy postępu technicznego i technologicznego, likwidacji wykluczenia cyfrowego i wyrównywania szans. Jednym z kluczowych czynników wpływających na projektowanie i realizację sieci telekomunikacyjnych bądź urządzeń nadawczych są wyznaczone przez przepisy krajowe dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku. **Obecnie obowiązujące limity - określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania tych poziomów - należą do najbardziej rygorystycznych w Europie.** Kwestia ta była wielokrotnie i od wielu lat krytykowana przez przedstawicieli nauki oraz reprezentantów środowisk zainteresowanych rozwojem technicznym i technologicznym Polski oraz zapewnieniem konkurencyjności polskiej gospodarki - w tym także, przez środowisko telekomunikacyjne. Działo się tak z uwagi na fakt, że obowiązujące dotychczas normy odbiegające w istotny sposób od norm europejskich z jednej strony nie służą ochronie społeczeństwa, a z drugiej strony skutecznie blokują efektywne i optymalne projektowanie sieci, której rozwój jest warunkiem wstępnym zasypania wynikającej z przyczyn historycznych różnicy w etapie rozwoju technologicznego między Polską a krajami Europy zachodniej. **Według aktualnego stanu wiedzy naukowej – zarówno technicznej, jak i medycznej – nie ma przeszkód, aby obowiązujące w Polsce limity podnieść do tych obowiązujących w większości państw unijnych.** W świetle postanowień Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej tj. ram regulacyjnych, które w niedalekiej przyszłości mają być implementowane do polskiego porządku prawnego, takie działanie wydaje się być absolutnie konieczne, aby mogła nastąpić pełna harmonizacja rynku usług łączności na terenie całej UE.

Mając na względzie powyższe, **KIGEiT pozytywnie opiniuje Projekt** jako odzwierciedlenie wieloletnich dezyderatów Izby i postuluje niezwłoczne wprowadzenie w życie jego regulacji. Jest to nie tylko w interesie sektora prywatnych usług łączności, ale przede wszystkim w publicznym interesie społecznym wdrożenia w kraju technologii 5G. Przykład i doświadczenie krajów europejskich prowadzi do wniosku, że dostosowanie polskiego prawa do limitów, które od lat obowiązują na terenie UE, nie spowoduje szkód dla zdrowia i życia polskich obywateli ani nie zagrazi środowisku. Pomimo pojawiających się w przestrzeni publicznej protestów organizacji społecznych o profilu działalności zwróconej przeciwko technologii komórkowej, podkreślić należy, że **projektowane przez Pana Ministra w rozporządzeniu poziomy pól elektromagnetycznych są bezsprzecznie poziomami bezpiecznymi dla ludzi**. Nie może to również budzić jakichkolwiek wątpliwości w świetle faktu, że limity te są zgodne z Zaleceniem Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999r. i mieszczą się w wartościach wypracowanych przez WHO, UE i Międzynarodową Komisję ds. Ochrony Przed Promieniowaniem (ICNIRP).

Nie ulega także wątpliwości, że Rozporządzenie wyrówna szanse technologiczne i konkurencyjne działających na polskim rynku operatorów w stosunku do podmiotów na rynku europejskim poprzez zniesienie barier wejścia na ten rynek i obniżenie kosztów budowy i funkcjonowania sieci. Dotychczasowe ramy prawne zmuszały bowiem podmioty realizujące sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne do takiego projektowania rozmieszczenia sieci i elementów infrastruktury, które niejednokrotnie nie były ekonomicznie uzasadnione, ani tym bardziej technicznie optymalne. W kontekście czekającej na wdrożenie w Polsce, ale i w Europie technologii przyszłości, czyli 5G, projektowane rozporządzenie – jako wykonanie delegacji ustawowej znowelizowanej ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – będzie niezbędnym i podstawowym narzędziem pozwalającym operatorom sprostać zadaniu zaprojektowania i zbudowania sieci nowej generacji. Pozwoli również uniknąć prognozowanego wyczerpania pojemności sieci radiowych, które, zgodnie z raportami BGC i Instytutu Łączności mogłoby nastąpić już w 2020 roku.

W opinii Izby **zmiana sposobu pomiaru**, z wartości szczytowej na wartość średnią, mierzoną w okresie 6 minutowym również **stanowi istotny krok naprzód w stosunku do jeszcze obowiązującej regulacji**, która była nadmiarowa, i poza zwiększaniem wymogów w żaden sposób nie poprawiała warunków użytkowania instalacji emitujących pole elektromagnetyczne.

Jednocześnie Izba pragnie zwrócić uwagę, że **chcąc osiągnąć efekt synergii i spójność prawa** w zakresie pola elektromagnetycznego, **konieczne jest dokonanie zmian w innych aktach prawnych**, dotyczących tej problematyki, m.in. w:

1. Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – w zakresie dostosowania części E załącznika 2 do wartości wynikających z projektu rozporządzenia.
2. Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – w zakresie dostosowania wartości równoważnej mocy promieniowanej izotropowo. Rozporządzeniem tym objęte są instalacje o e.i.r.p ≥ 15 W. Wynika to m.in z faktu, że instalacja radiokomunikacyjna o mocy wyjściowej 15 W (zysk anteny 0 dBd) generuje w odległości 5 metrów strumień mocy o gęstości wynoszącej 0,1 W/m², a więc tyle, ile wynosiła dopuszczalna wartość wynikająca ze zmienianego rozporządzenia. W sytuacji zwiększenia dopuszczalnej wartości gęstości mocy, wartości e.i.r.p oraz odległości powinny również zostać adekwatnie dostosowane. Wprowadzenie takich regulacji istotnie wspomogłoby rozwój

nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych, szczególnie w warstwie mikro i pikokomórek, jak również urządzeń M2M i IoT.

3. Określenia sposobów sprawdzenia dotrzymania poziomów określonych w projekcie rozporządzenia, co ma nastąpić w odrębnym akcie prawnym.

Izba podkreśla, że dopiero wprowadzenie wszystkich powyższych elementów pozwoli na wyeliminowanie przestarzałych regulacji, i stworzy przyjazne środowisko inwestycyjne, przy zachowaniu pełnej ochrony przed polem elektromagnetycznym.

z poważaniem

Prezes Zarządu

Stefan Kamiński